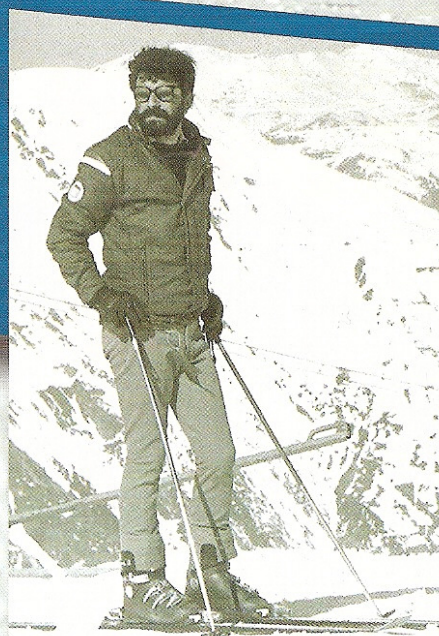

Gran Premi Internacional Barcelona-Pirineu 2022

MEMORIAL ALBERT PARDO

La Molina, 17 i 18 desembre

2010, Albert Pardo Memorial, 17 i 18-12, 2 slaloms, Gran Premi Internacional Barcelona-Pirineu 2022

Els Bofill-Mosella: la història de l'esquí català és plegada d'activitat de tots ells. L'Albert Mosella va ser un dels presidents més dinàmics i constructius del CEC i més vinculat, durant molts anys, a l'esquí de La Molina i de tota Catalunya. Acertadíssima va ser la seva visió d'engrescar i promocionar la vinguda a La Molina, per millorar l'ensenyament de l'esquí, dels primers mestres austríacs: en Rudolf Schiendl, el Hans Breitfuss, etc., que van tecnificar els rudimentaris coneixements que es tenien en aquells moments. Seguint l'afició familiar, la Núria Mosella, molts cops campiona, va representar

l'esquí català i espanyol com a membre dels comitès de dones, salts i ciutadans de la FIS, amb destacades actuacions, tant com a delegada, organitzadora de curses o àrbitre quan convenia. Va ser un dels puntals del desenvolupament dels salts i dels campionats que es celebraren a La Molina durant més d'una dècada. Josep Bofill, l'espòs de la Núria, de família dins del món de l'esquí de tota la vida, sempre es va considerar un "molinaire". Va destacar en la seva activitat com a sotspresident de la FEDI i en la seva gran tasca com a delegat dels equips de competició de l'Estat durant anys, fins i tot quan Paquito Fdez. Ochoa aconseguí l'or olímpic a Sapporo-72. Els seus fills, bons practicants, segueixen la traça, destacant en la seva implicació a l'esquí de discapacitats, una constant a La Molina, com freqüentment veiem. El fruit del treball dels Mosella es veu ara, anys després, amb la celebració a La Molina de diverses copes del món. El trampolí gran de Font Canaleta (K-75) du el seu nom.

1951, Antoni Colom i Elena Salvi

Els Rigat: Lluís Rigat i Regí va ser l'home amb més visió de futur i coneixement de l'esquí dels anys '50 als '70 de tot Catalunya. A ell es deu la idea i el desenvolupament de l'aprofitament de la Tosa d'Alp des de La Molina, la construcció del Niu de l'Àliga i la de les pistes Barcelona i Olímpica i d'altres homologades FIS (fins a 5 en tenim, més que ningú a Espanya i a tot el Pirineu). La seva labor en els remuntadors i pistes va anar acompanyada de la creació i explotació dels hotels, que van ser referència a tot arreu per la seva distinció i categoria, creant un nou toc "chic" al "Ciervo Blanco", el "Solineu" i el "Rigat Palace". La seva visió i esforç va ser l'inici de la conversió d'una estació nascuda

dels desitjos d'uns esportistes a una estació esportiva turística. Gran practicant de l'esquí, i campió en els seus anys joves a Suïssa, on residia. Els Rigat, que provenien del sector de l'hostaleria, van obrir el seu primer establiment a La Molina l'any 1942, amb el nom d' "Hotel Ciervo Blanco". Iniciativa seva va ser la posada en marxa del primer telecabina, conegut popularment com el *teleou*, que va entrar en funcionament l'any 1955 i que va permetre coronar la Tosa d'Alp sense esforç i amb totes les possibilitats que això suposava per a la pràctica de l'esquí. Lluís Rigat va encapçalar també l'empresa Rigat, que construí remuntadors al cantó de la Tosa. El Lluís va veure la continuació en el seu fill, el Felip ("Filippo" li deien) Rigat i Lloret, olímpic espanyol a Squaw Valley-60, on una lesió l'impedí finalment participar.

1954, es munta el primer telecabina d'Espanya, un teleou. El 24 es troba avui al Museu

1955, l'ou que avui és al Museu

Volta i la pala de Coll de Pal

Els Rosell Blanich: els germans Francesc i Ramon, cerdans de generacions, van irrompre en el món de l'esquí als inicis dels '70 a La Molina, juntament amb Salvador Carrera i Ramon Rusalleda. Francesc Rosell, que tenia ja llarga experiència en el món turístic i de la neu, va emprendre, secundat pel seu germà, la transformació de l'estació esportiva de caire familiar a una turística: es van refer els remuntadors de la Tosa i quasi tots els altres, el Niu de l'Àliga, es va construir l'estadi de competicions, es van millorar pistes, hotels i quasi tots els restaurants de pistes. Es van fusionar el 1978 les dues empreses de remuntadors, "TEPSA" i "Rigat", absorbides per "Nueva Molina", i es va implantar per primer cop el forfait conjunt amb Masella, que existia des del 1967. Es dona un gran impuls esportiu, amb proves de Copa d'Europa, Universiades, proves de salts, increment del nombre d'esquiadors i clubs federats... i també turístic, augmentant el nombre de places hoteleres i el treball amb nombrosos tour-operadors estrangers. S'aconseguia així una ocupació hivernal de tota la setmana, i un impuls a la urbanització i edificació de La Molina. En parlar d'en "Sisco" Rosell no podem oblidar la seva llarga presidència de l'Associació Turística d'Estacions d'Esquí i Muntanya d'Espanya (ATUDEM), convertint-la en obligat interlocutor per a l'Administració, o la seva fundació i presidència de l'Associació Catalana d'Estacions d'Esquí i Muntanya (ACEM) o la de la Comunitat Turística dels Pirineus, dels Centres d'Iniciatives Turístiques (CIT) de Puigcerdà i La Molina, el ser membre del Patronat de Turisme de Girona, president del Centre d'Estudis Turístics (CETT), ponent de seminaris turístics i d'esquí, regidor de l'Ajuntament d'Alp, etc. I el seu germà Ramon va arribar a president del Gremi de Restauradors de Cerdanya. I recordant-los a ells no podem oblidar a tantes altres persones que han jugat el seu paper a la història de La Molina, alguns col·laboradors seus, altres companys, continuadors, d'altres sense lligams entre ells, etc., com ara A. Planas, Jordi Peix, Ramon Rusalleda, Toni Sánchez, la família Campañá, Perpinyà, Albert Solà, Aureli Bisbe i família (i el seu fill, Xavier, practicant de telemark), Manel Salsas, Paco Sierra, Mozo, Rosselló, Tere de Juan, Vilaseca (amo ara de la meitat dels locals de La Molina), l'Àngel Meno (que arriba com a grum de cuina al Roc Blanc fa anys, i avui ha muntat un petit món a partir de l'empresa "Tècniques de Muntanya, S. A.", que opta a tota obra a la muntanya i/o a la comarca) o l'Isaure Meno (que arribà per a ser masover de Casa Baladia, una de les grans cases de la muntanya, de la família del citat Jaume, com també la dels Folch i d'altres, quasi totes xalets alpins que imitaven les que arquitectes i aparelladors ensenyaven de fotos suïsses i austríaques a qui els hi encarregaven, tant d'exterior com d'interiors), Soler, Lucarini, els Virgilio, José Luis i Rosa Flórez, Paco Gómez, Pilar

Arquillo, Josep Bosom, Jaume Capdevila, Maties Albert, la família Moreu, Llorenç Esteve, Valentí Fossas, Dominic Font, Pere Gayán, Àngel Maurell, Pere Real, Isidre Rodrigo, Ferran Salvador, Martí Solé, Enric Ventosa, etc. S'ha de dir que el nou i recent Pla Urbanístic de la Molina presentat el 2009 per l'ajuntament d'Alp està enfrontant dues òptiques ben diferents sobre el futur de la muntanya: la que defensen gent com Vilaseca o Meno, basada en una molt més gran explotació urbanística i immobiliària de la zona (fins a un màxim de 25.000 habitatges!!!) vs. l'opinió d'altres com els Adserà, Vicenç Torrent (inicialment fuster, ara també amb immobles) o els Planas, que volen mantenir un status d'ordenació urbanística molt més racional i supervisat, més respectuós amb l'entorn natural i limitat...

Salvador Carrera i Comes: la seva vinculació i dedicació al món de l'esquí ve de molt abans de ser amb els Rosell i Rusalleda un dels promotors de "Turismo y Montaña, S. A." i de "Nueva Molina, S. A." als anys '70 per desenvolupar l'estació de La Molina, facilitant el finançament de tantes i tantes inversions. En els seus anys de banquer, la seva especial sensibilitat pels projectes a les estacions d'esquí i la seva gran relació amb els nous petits empresaris i emprenedors, li van permetre facilitar unes condicions creditícies sense les que difícilment s'haguessin establert i consolidat moltes de les empreses que han estat bàsiques en el desenvolupament de les estacions de muntanya gironines, les comunicacions, la instal·lació de remuntadors, etc. Així, també va ser president de la Diputació de Girona, i del Patronat Girona-Costa Brava, i encara recentment assessora l'administració de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.

1961 +/-, grup

I acabaré amb un home especial i diferent, el Dr. Josep-Ma. "Pitu" Figueras i Anmella. Nascut a Barcelona el 22-6-1926, i mort recentment, el 28-9-2011, gran practicant de l'esquí i esportista en general. A l'Escola Blanquerna es va educar i va aprendre a estimar Catalunya, els Minyons de Muntanya de mossèn Batlle li van ensenyar a estimar l'esquí, i el CEC el va perfeccionar com a esquiador primer, monitor després i directiu finalment. On fos, no importava el lloc, en "Pitu" Figueras curava i tornava els membres al seu lloc de qualsevol esquiador que hagués tingut la mala sort de caure i fer-se mal. Les mancances d'instal·lacions i equipaments es suplien amb l'entusiasme i dedicació d'ell i dels seus companys metges i infermers. La seva primera esquuada, amb mossèn Batlle, va ser el dia de St. Esteve del 1942: una baixada per Costa Rasa i diverses per Pista Llarga. Sense remuntadors ni pistes trepitjades, amb neu natural sense preparar i amb molta il·lusió. Del 1948 al 1951 formà part de l'equip espanyol d'esquí. En acabar la seva carrera de Medicina, l'any 1950 entrà a ajudar el Dr. Gras a La Molina. Es deia d'ell que als anys cinquanta el seu equipatge per a pujar els caps de setmana a La Molina havia d'incloure per força un aparell portàtil de raigs X!! El 1957 va posar en marxa un model de seguiment de les lesions que ha permès conèixer tots els detalls dels accidents d'esquí i tractar de prevenir-los. Amb molts esforços va aconseguir que es construís un consultori mèdic ben equipat el 1968, la Clínica Juan Antonio Samaranch (Joan-Antoni dotze anys més tard), que dirigí fins al 1991, i que és predecessora dels actuals i moderns serveis mèdics. Va crear el primer sistema d'informes sistematitzats d'accidents d'esquí. Escrigué "*Atlas of Mountain Medicine*" i "*Skiing Safety II*" (que també edità), ambdós en anglès. Tot això no és res al costat de la labor d'estudi profund que durant anys ha desenvolupat sobre el tractament de la traumatologia derivada de la pràctica de l'esquí i les seves formes de prevenció, implementant un sistema molt propi que ha creat escola, i que com a tal té un

lloc rellevant dins del món mèdic, referent obligat tant com a base de la seguretat preventiva com de la curativa, no només a Catalunya, sinó també amb reconeixement internacional. Va esdevenir membre de la Societat Internacional de Medicina i Traumatologia dels Esports d'Hivern i fou cofundador de la *"International Society for Skiing Safety"*. Del 1956 al 1988 fou metge de l'equip espanyol als JJ. OO. d'Hivern, i ell fou qui prengué la decisió d'operar Maradona després de la brutal entrada del jugador basc Goikoetxea. Era un defensor absolut, amb 85 anys, de qualsevol nova mesura de seguretat que ell no havia pogut fruit de jove, des del casc, botes i fixacions actuals a l'ARVA, les sondes, tortugues, protectors de cames, etc.

Així, aprofitem per a recordar a tots els metges que han servit als esquiadors, com ara els doctors Gras, Merino, Santi Sirvent..., com també els pistards, els socorristes (els primers dels quals van ser voluntaris del Grup d'Alta Muntanya del Club Muntanyenc Barcelonès el 1951, i avui són ja professionals que empren les més modernes eines com ambulàncies medicalitzades, les lliteres [*"camilles"* o *"vasons de la sang"* com els hi diuen a diversos països, especialment els anglo-saxons] per a baixar accidentats evolucionades a partir de les *"Akia"* de fa anys, salvament d'allaus i medicina de muntanya...) i altres serveis mèdics afins.

Es van fer famoses, entre altres episodis explicats ja en aquest llibre, les esquiades del *"Pitu"* amb els seus amics Jordi Bonet i Horaci Miras (un joier del Passeig de Gràcia que va esquiar fins als 92 anys d'edat i que es va enfadar molt quan els seus fills no el deixaren renovar el carnet de moto als 90 anys...).

1956, el Dr. "Pitu" Figueras enfilant la Carles Bertrand, avantsala inicial de la "filla de puta", amb un bon dorsal. Foto d'Eduardo Marqués

Torrent Negre

Membres de la 1ª escola d'esquí del CEC, la 1ª d'Espanya . Dalt: ?, Núria Mosella (la Conchita intercanviada de nom de "Amor bajo Cero"), Josep Fosas, Lali Rodríguez (de Can Boto), ?, ?, Eustaqui Giralt, Hans Breitfuss i Ignasi Adserà. Abaix: Valentí Fosas, Joan Mill (d'Alp), Boto pare (el Director, amb corbata), ?, ?. Tots amb el jersei de l'escola.

En Fosas i amics davant el bar de La Buena Suerte, a l'Standard

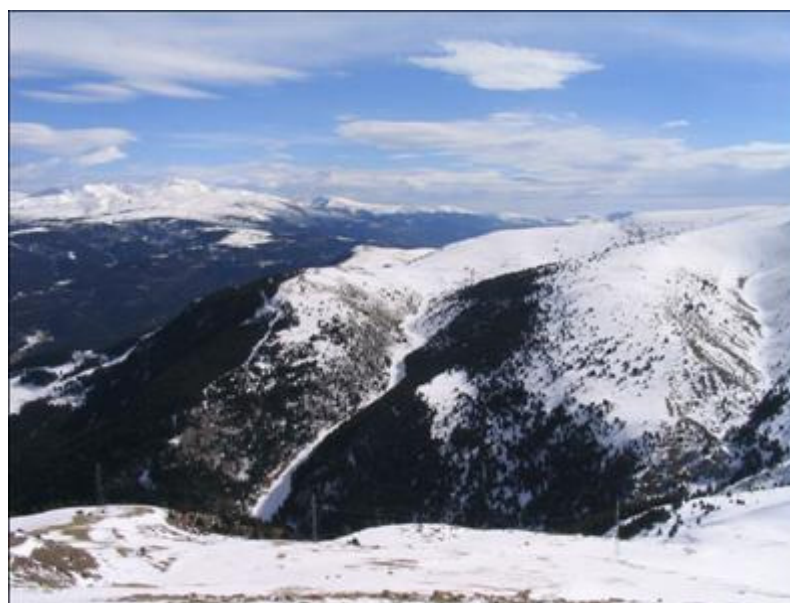
1970, terrassa de l'hotel Adserà

2001, estiu, final de la Volta, a tocar de l'Olimpica

2001, llac artificial de La Molina, emprat per a fabricar neu artificial

1999, Volta a la Muntanya Sagrada i la pala de Coll de Pal

Hotel El Ciervo Blanco

Rmuntador